

Mødet 14. Marts 1938.

Hr. **Helge Gry** holdt Foredrag om: En Metode til Karakterisering af klastiske Sedimenttyper. Hovedindholdet af Foredraget er trykt i *Geologische Rundschau*. 1938, Bd. 29, S. 175—195.

Hr. **Arne Noe-Nygaard** holdt derefter Foredrag om: Struktur-elementer i det nordatlantiske Basaltomraade, med særligt Henblik paa Island.

Foredragsholderen gav først en Oversigt over det basaltiske Magmas vigtigste Forekomstmaader, idet han følgende TYRRELL (Bull. Volc. Ser. II, Vol. 1. Napoli 1937) og BACKLUND (Geol. Rundschau 1936) skelnede mellem epirogene Basalter og Geosynklinalbasalter. Som Eksempler paa Geosynklinalbasalter blev omtalt Basalterne i de skotske Kaledonider samt de bøhmiske Spiliter fra Algonkium (som en Del af Geologisk Forenings Medlemmer havde haft Lejlighed til at studere i Naturen paa den geologiske Ekskursion i Forsommeren 1937).

Foredragsholderen refererede derefter i store Træk Dr. TYRRELLS Afhandling: »Flood-basalts and fissure eruption« og gjorde Rede for nogle nyere Undersøgelser paa Hawaii foretaget af STEARNS og CLARKE. De fremsatte Synspunkter overførtes derefter paa det nordatlantiske Basaltomraade, hvorfra Foredragsholderen fremdrog en Række Paralleler. Det velkendte Faktum, at Tilførselskanaler til de tertiære Basalter paa Island savnes eller er uhyre sjældne, mente F. skyldtes, at Lavaen i langt overvejende Grad var blevet befordret gennem Spalter. Senere hen — hovedsagelig i Kvartærperioden — var denne Eruptionsform blevet suppleret med Lavaproduktion fra Skjoldvulkaner. Foredragsholderen henlede yderligere Opmærksomheden paa, at ingen af de fra Færøerne beskrevne »Kraterror« havde været lavaproducerende og gjorde gældende, at det var sandsynligst, at det drejede sig om Tværnsnit af Explosionsspalter. Efter til sidst at have omtalt en Afhandling af L. R. WAGER (Geol. Mag. Vol. LXXV. No. 883, London 1938) fra Østgrønland, resumerede Foredragsholderen Islands vulkanske Historie som faldende i tre Afsnit. 1) Det tertiære Basaltplateau for Størstedelen opbygget ved Spalte-eruption, maaske lokalt suppleret med Skjoldvulkanvirksomhed, 2) den tidlig kvartære Vulkanvirksomhed, faldende i den subglaciale og den subaëriske Afdeling, hvor de egentlige Vulkanstrukturer er bedst bevarede i den interglaciale Skjoldvulkan (Dyngjaen), og 3) den postglaciale Vulkanisme, hvor man fandt Spalteeruptionen virksom op til den nyeste Tid, f. Eks. Laki, og hvor blandt Punkteruptionerne Skjoldvulkanen synes at overveje i tidlig postglacial Tid, medens Stratovulkanen bliver den dominerende senere hen.

Mødet 11. April 1938.

Hr. **Victor Madsen** gav en foreløbig Meddelelse om de for Staten i 1937 udførte Tyngdemaalinger i Sønderjylland.

Aaret 1937 er et Aar, hvor den praktisk-geologiske Undersøgelse af Danmarks Dybgrund har gjort meget store Fremskridt. Staten har ladet